

FICE România – Dezbateră Națională

„Drepturile copiilor – dreptul lor la demnitate, familie și incluziune pe toate palierele vieții sociale, pentru ca fiecare copil să aibă șansa la o viață mai bună”

9 octombrie 2025

Desfășurată în cadrul festiv al Sălii „Avram Iancu” din palatul Parlamentului, Dezbateră Națională dedicată ”Drepturilor copiilor...” a fost gândită ca o manifestare sărbătorească a spiritului rezilient și entuziast al FICE România, organizație care în acest an, la 11 septembrie, a împlinit frumoasa și matura vârstă de 35 de ani sub patronajul președintelui co-fondator, prof. **Toma Mareș**. Moderatorii evenimentului au fost doi vicepreședinți ai FICE România, prof. **Gabriela Crețu** („11 septembrie a însemnat ziua loviturii de stat contra lui Salvador Allende, ziua prăbușirii turnurilor gemene din Statele Unite, dar și ziua înființării primului ONG din România care se ocupă, în principal, de educarea celor ce au grijă de copii.”) și prof. univ. dr. emerit **Ioan Neacșu** („Istoria FICE a însemnat, deopotrivă o luptă și un sacrificiu. Trăim în timpuri neoptimiste.”).

După mesajele inițiale ale celor trei personalități marcante din conducerea FICE Romania, întâlnirea s-a axat pe susținerea lucrărilor și pe intervențiile participanților.

Victoria Stoiciu (senatoare, vicepreședintă a Comisiei pentru Drepturile Omului din Senatul României) – **De la politici sectoriale la soluții integrate pentru bunăstarea copilului** – idei:

- Intrarea în administrația centrală, după 17 ani de activitate în ONG-uri, a condus la aprecierea într-o măsură și mai mare a rolului acestor organizații în elaborarea și aplicarea politicilor publice.
- E dificil de realizat o ierarhizare a problemelor unei țări. Orice problemă e importantă - de exemplu, abandonul școlar din România are cea mai înaltă rată la nivel de UE (mai ales în mediul rural). Cauza principală este sărăcia, dar contează și lipsa infrastructurii (străzi, transport). Tot importantă este și eliminarea scutirilor de plată pentru mamele aflate în concediul de creștere a copiilor exact într-o perioadă de viață binecunoscută pentru cheltuielile crescute.
- În ultimul timp, pe mai toate palierele (inclusiv în ceea ce privește copiii), orice inițiativă nu este neaparat un progres, cât o reparare a unor erori făcute anterior.

Ioan Neacșu (vicepreședinte FICE România) – **Despre demnitatea umană – eseu epistemologic și educațional** – idei:

- Lucrarea, realizată, ca de obicei, la înalte standarde academice, s-a centrat pe dreptul la demnitate, familie, incluziune socială și pe consecințele nerespectării sale.
- După trecerea în revistă a delimitărilor conceptuale și a metodologiei folosite, după clarificarea rădăcinilor și filiațiilor demnității umane, vorbitorul a realizat și o analiză a stigmatului personal, finalizându-și discursul cu următoarea concluzie: „Nu avem dreptul de a ne afla printre copii, să-i învățăm, dacă nu suntem, și noi, dispuși să învățăm mereu.”

Tatiana Eftime, Iuliana Matei, Nina Stroe, Simona Cankaya (D.G.A.S.P.C. Argeș) – Integrarea în societate a tinerilor din cadrul sistemului de protecție specială al D.G.A.S.P.C. Argeș – lucrarea a accentuat importanța organizării de activități pentru tineri, cu scopul de a-i ajuta să se integreze mai ușor în societate prin pregătirea lor pentru viața independentă.

Cleopatra Ravaru (D.G.A.S.P.C. Vaslui) – Familie vs instituție. Copii acasă, părinți peste hotare – idei:

- Copiii care au unul sau ambii părinți plecați la muncă în străinătate constituie un segment substanțial (de ordinul zecilor de mii) care, anual, devin parte a statisticilor ANPDCA (Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție). O parte a acestor copii ajung în grija furnizorilor publici (DGASPC-uri, Consilii locale) și privați de servicii. Iar o parte a acestei părți beneficiază de măsură de protecție specială în centre de tip rezidențial. Chiar dacă se depun eforturi majore în direcția prevenirii separării copiilor de părinți, instituționalizarea continuă să fie o alternativă pentru acei minori pentru care nu se identifică o măsură de protecție de tip familial sau nu se găsesc alte soluții (în afara sistemului de protecție).
- Statul român are politici de prevenire a riscului de separare a copiilor de familiile lor, dar nu poate interzice migrarea din rațiuni economice atât timp cât nu oferă în țară condițiile considerate, de mulți, „decente” – să nu uităm că România este cotate, pe plan european, ca fiind în coada clasamentului ca nivel de trai (cu alte cuvinte, sărăcia unui segment substanțial al populației constituie cauza principală a migrării în căutarea unui loc de muncă mai bine plătit).
- Dacă s-ar realiza o analiză la nivel național, s-ar observa că cei mai mulți părinți pleacă în lume din Moldova, cea mai săracă regiune a României. Sunt necesare investiții în infrastructură și în locuri de muncă cu salarii apropiate de cele din străinătate pentru a-i determina pe părinți să considere că rămânerea în țară, alături de copii, este mult mai importantă decât obținerea de bani în absența copiilor.

Bogdan Simion (președinte FONPC) - idei:

- FICE România s-a implicat foarte mult în problema respectării drepturilor copilului în familie, școală și în afara lor.
- Prevenirea apariției riscului de separare copil – părinți este absolut esențială; un rol foarte important în această problemă îl au serviciile publice de asistență socială.
- Voluntariatul a demonstrat că funcționează. Prin voluntariat s-a realizat performanța ca în sistem rezidențial să nu mai rămână decât aprox. 11.000 din 100.000 de copii.
- Date recente: 2 copii din 10 (4 din 10 în mediul rural) merg la culcare flămânzi; din zeci de mii de școli, doar 1400 fac parte din programul ce oferă elevilor o masă caldă pe zi; 40% dintre copii din mediul rural se află în risc de sărăcie; sunt 5 ani de când țara noastră nu mai are o strategie bine pusă la punct în domeniul sănătății mintale sau a educației parentale; se nasc tot mai puțin copii – în consecință, „aceștia devin prețioși” (fără ei, România va avea doar 13-14 milioane de cetățeni în 2050)

Într-o scurtă intervenție, **Gabriela Crețu** a afirmat că, „pentru a ne rezolva problemele, întâi trebuie să recunoaștem că le avem. Ce avem e o țară polarizată. Unii spun «Să le dăm undiță!», alții spun «Da, dar să ne asigurăm că există un lac cu pește în apropiere», lac care e public, nu privat” (destinat uzului câtorva privilegiați, cu alte cuvinte). „Vorbim de sărăcie,

dar dacă posedăm ceva, cât de puțin, ne simțim milionari și-i tratăm pe ceilalți cu mai puțin interes.”

Manuela Stan (profesoară, președinte filiala FICE Caraș-Severin) – **Împreună pentru fiecare copil!** – idei:

- FICE Caraș-Severin a participat la programele anuale ale FICE România (Festivalul Național al Cărții pentru Copii ”Bucuria lecturii”, „Solidaritatea colegială”, Campania de 19 zile contra Violenței); s-a constatat că foarte mulți specialiști ai varietatelor domenii dedicate lucrului cu copiii au auzit, în județ, de această organizație.
- A exemplificat tipul de acțiuni FICE întreprinse în Caraș-Severin prin cazul copilului Denis (din Reșița, acum fotograf profesionist), pentru care s-a realizat o mobilizare extraordinară pentru a-i achiziționa aparate auditive și bani pentru operații.

Poliția Română (4 reprezentanți) – idei:

- Poliția are 2 ramuri: combatere și prevenire (informare și conștientizare a riscului de infracționalitate și victimizare) – în numele siguranței școlare, poliția desfășoară zilnic activități în unitățile de învățământ (inclusiv în școlile de vară), până acum fiind implicați în aceste acțiuni aprox. 17.000 de elevi.
- Poliția Română mizează, în continuare, pe sprijinul D.G.A.S.P.C.-urilor pentru desfășurarea multora dintre activitățile sale.

Institutul de Cercetare și Prevenire a Criminalității – **Angela Chirvăsuță** - idei:

- În țară există doar 15 persoane cu atribuții în prevenirea infracționalității. Această prevenire se realizează prin diferite proiecte, programe și campanii ce se găsesc enumerate și detaliate pe următoarele adrese: <https://politiaromana.ro/ro/prevenire> și <https://www.facebook.com/share>. Menționăm aici doar câteva dintre ele:
 - Proiectul „Școala siguranței Tedi”, aflat deja în cel de-al 11-lea an – activități lunare pentru elevi de clasa I, cu teme pentru ca acești copii să învețe cum se pot feri de probleme;
 - Campania și programul pentru prevenirea violenței în cuplu „Scuzele nu schimbă realitatea” – 28.450 de minori au fost informați doar în primele 9 luni ale anului curent;
 - Proiectul „Smart and Safe”, despre măsurile de prim-ajutor – proiectul se desfășoară în parteneriat cu Crucea Roșie și a fost început în acest an doar în București, urmând să fie extins în țară începând cu luna noiembrie;
 - Programul „Siguranța online”, care urmărește dezvoltarea cunoștințelor și abilităților necesare utilizării responsabile și sigure a Internetului;
 - Proiectul „Setează siguranța copilului tău” – axat pe promovarea unei culturi a siguranței digitale în familiile cu copii (rolul instrumentelor tehnice de protecție);
 - Proiectul „Vara pe uliță” – urmărește inițierea copiilor în tehnici artisanale tradiționale și desfășurarea de activități informativ-preventive în timpul vacanței de vară; partener este muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”; deja au fost implementate 17 ediții ale acestui proiect;
 - Programul „Traficul de droguri nu e o combinație” se va implementa până în luna iunie 2027;

- Proiectul „Fără discriminare” vizează protejarea grupurilor vulnerabile, cu accent pe persoanele supuse căsătoriilor forțate;

Primăria Cumpăna (Constanța) a participat la Dezbaterile Naționale cu lucrarea doamnei **Mariana Gâju** (primarul localității), intitulată **Drepturile copiilor promovate prin proiectele administrației publice locale** – idei:

- Din banii europeni accesați în timp s-au construit; o grădiniță, un campus școlar, un centru de tip after-school etc., dar s-au construit și locuințe pentru cei din comunitate aflați în nevoie;
- La nivelul comunei s-a angajat un asistent medical comunitar;
- S-a accesat un proiect prin care va fi angajat un mediator școlar;
- Prin parteneriat cu FICE România, Comuna Cumpăna s-a implicat într-un schimb de experiență cu Israelul.

Roxana Mocârță Croitoru (D.G.A.S.P.C. Vaslui) – **Impactul asistenței maternale asupra dezvoltării copilului** – idei:

- Lucrarea își propune să analizeze în profunzime impactul pe care îl are plasamentul asupra evoluției copiilor aflați în grija asistenților maternali, cu accent pe aspectele de integrare, adaptare și dezvoltare personală.
- Chestionarul a fost aplicat în perioada iunie 2024 – iunie 2025 pe un eșantion format exclusiv din 64 de asistenți maternali profesioniști care au în îngrijire copii cu vârste cuprinse între 7 și 17 ani. Cele mai multe chestionare au fost aplicate împreună cu o studentă în anul IV la Asistență socială la UAIC Iași, care a făcut practică la D.G.A.S.P.C. Vaslui, direct la domiciliul asistenților maternali, pentru a asigura un cadru familiar și confortabil respondenților, în timp ce o parte mai mică a chestionarelor a fost completată la sediul D.G.A.S.P.C. Vaslui. În completarea datelor obținute prin chestionar, au fost realizate și interviuri semi-structurate cu trei manageri de caz din cadrul D.G.A.S.P.C. Vaslui, cu scopul de a obține o perspectivă complementară și aprofundată asupra dinamicii relației copil–asistent maternal.
- Potrivit rezultatelor, majoritatea respondenților, adică un procent de 73,4%, consideră că evoluția copiilor este vizibilă în mare măsură, ceea ce sugerează că schimbările apărute după integrarea copiilor în familie sunt semnificative și apreciable. Această categorie reflectă o opinie predominant favorabilă și indică faptul că mediul familial a avut un impact pozitiv, deși nu este perceput ca fiind absolut transformator. Un procent mai redus, de 7,8%, a indicat că evoluția este vizibilă în foarte mare măsură. Acești respondenți consideră că progresele copiilor sunt remarcabile, reflectând, poate, atât îmbunătățiri evidente în plan emoțional, comportamental sau educațional, cât și o adaptare excelentă la noul mediu. Deși acest procent este mai mic, el completează imaginea generală a unui impact pozitiv al plasamentului familial. Pe de altă parte, 14,1% dintre respondenți consideră că evoluția este vizibilă în mică măsură, iar 4,7% în foarte mică măsură.

Spre finalul timpului alocat Dezbaterii Naționale, mai multe persoane au adresat urări organizației cu ocazia împlinirii celor 35 de ani de existență și au dorit să sublinieze modul în care FICE România le-a influențat experiența profesională și dezvoltarea proprie.

Ana Labeș (prof., Școala nr. 96, București) a vorbit despre faptul că, în mod convențional, Școlii 96 i s-a spus „Centru de Zi” sau „Semi-internat” – fiind, de fapt, prima școală în care

copiii luau masa, își făceau temele și desfășurau activități extra-curriculare, iar părinții beneficiau de consultații pe variate topici, în special pentru prevenirea abandonului școlar.

Prof. univ. dr. **Ioana Panagoreț**, decan al Facultății de Științe și Inginerie din Alexandria (jud. Teleorman) a vorbit, de asemenea, despre implicarea filialei FICE Teleorman în schimburi de experiență cu specialiști din alte țări și, mai ales, în sprijinirea unor tineri ieșiți din sistemul de protecție în a deveni studenți ai Universității.

Astfel de activități FICE (dezbateri și conferințe naționale, schimburi de experiență etc.) se bucură de prețuirea lucrătorilor din domeniul Asistenței Sociale, fapt demonstrat și de participarea cu lucrări, în 9 octombrie 2025, a două D.G.A.S.P.C.-uri, Argeș și Vaslui. După cum afirma și **Gabriela Crețu** în finalul întâlnirii, „Domeniul în care s-au realizat cele mai mari progrese în ultimii 35 de ani a fost – și este – domeniul Protecției Copilului, FICE România trimițând, în schimburi de experiență în alte țări, peste 4.000 de asistenți sociali de-a lungul timpului. Sperăm ca acestea să fie reluate în viitor.”.

N.B. Toate citările din text sunt citări aproximative.

Sinteză realizată de

Cleopatra Ravaru,

D.G.A.S.P.C. Vaslui / FICE

România